

Rigsdagsmand eller menig Vælger, var han allerede forlængst færdig, maaske endog inden han var naaet saa vidt, men nærer han en levende Interesse for den Slags Problemer, og henviser hans Evner og Uddannelse ham til særligt at sætte sig ind i Spørgsmaal af den Art, saa gaar han videre, og saa træffer han paa den helt moderne franske Valgmaade, som særlig agter at tage Hensyn til Mindretallene, og som har faaet Navn efter sin Opfinder, Sainte-Laguë, idet den Fordelingsregel, han har opfundet, finder Anvendelse ved Fordelingen af Tillægsmandater til hvert Parti indenfor de 3 Omraader: Jylland, Øerne og København—Frederiksberg. Saa vidt kan han komme, idet han følger Indenrigsministeriet i det Arbejde, det vil have at udføre, naar Folketingsvalget er afsluttet. Men tilbage staar for ham endnu det meget pinlige at skulle følge den ulykkelige Amtskredsvalgbestyrelse igennem det frygtelige Arbejde, som denne paa Grundlag af Indenrigsministeriets Beregninger har at udføre, og lykkes det ham at arbejde sig gennem dette, vil han paa ganske grundig Maade have stiftet Kendskab med den Andræske Valgmetode i den forbedrede Skikkelse, som kendes i Kombinationen mellem denne Valgmaade og Stemmeoverførsingsmetoden.

Ja, det er, som sagt, en fint udtænkt Maskine, og det er efter min Mening lykkedes at komplicere den i en sjælden Grad, saaledes at man virkelig skulde tro, at et af Sideformaalene havde været at faa føjet et nyt Kompendium til de Haandbøger i Valgteknik, som man i stort Omfang besidder rundt om i Verden. Retfærdigs Vej plejer ellers at ligge klart belyst. Den kan undertiden være tornet, og det kan være en stenet Vej at vandre, men Tvivl om, hvor den findes, og hvor den fører hen, det plejer der ikke at være i Livet i andre Forhold, men her i dette Forhold fører denne Vej til den højere Retfærdighed, som de tre samvirkende Partier tilsigter, gennem et Taageland, som ingen Vælgers Blik — det tror jeg med Bestemthed — og ganske afgjort kun ganske faa Rigsdagsmænds Blik vil være i Stand til at trænge ind i, hvis de da ikke har ganske særlig Interesse for, ganske særlige Anlæg for den Slags Studier.

Men jeg vender tilbage til de stakkels Amtskredsvalgbestyrelser, som, naar den indenrigsministerielle Behandling af Valgets Materiale har fundet Sted, skal tage fat paa Arbejdet med at udpege de i Amtsvalgkredsen opstillede Kandidater, som

skal have Sæde i Folketinget. Jeg viger ikke tilbage for at sige, at der foreligger for denne Amtskredsvalgbestyrelse et Arbejde, som man skulde være en særlig haardhjertet Natur for at ønske over sin allerværste Fjende. Lad os f. Eks. sige, at der i en Amtskreds er afgivet i alt 50 000 Stemmer. Hvad skal saa den ærede Amtsvalgkredsbestyrelse gøre? Den skal, naar hele dette Materiale tilsendes den fra Indenrigsministeriet, gennemgaa hele denne Række af Stemmesedler adskillige Gange, med dertil hørende Udstregninger af Navne og Inddeling i Bunker og Omflytning fra Bunke til Bunke. Jeg tør sige, at den skal udføre et Arbejde, som trækker de allerstørste Veksler paa dens Medlemmers Arbejdsevne, paa deres Taalmod, paa deres Indsigt i Arbejdets Natur. Jeg føler mig fuldkommen overbevist om, at under Udførelsen af dette Arbejde vil Forbandelser regne ned over det System, som paatvinges Personer, der i og for sig er valgte med som Helhed ganske andre Formaal, og jeg tvivler ikke paa, at Tanken om, at naar dette er endt, vil den Dag ikke være fjern, da man skal begynde forfra til det nærmest kommende Valg, fylde de vedkommende med en Gru, som jeg for deres egen Skyld haaber, de ikke tidligere har stiftet Bekendtskab med.

Men saa siger Forslagets Fædre: Med Indenrigsministeriets Embedsmænd, med Valgkredsbestyrelserne har vi ikke nogen som helst Medlidenhed, hvorfor skulde vi have det? De er satte til at udføre dette Arbejde. Nej, det, det kommer en paa for os — og saaledes har den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Piper) ogsaa sagt — er netop dette, at der ikke stilles Krav til Vælgeren, til ham stilles der ikke en Gang et saa præcist Krav, som tidligere Valglove har stillet. Den ærede Ordfører har skildret, hvori Forskellen bestaar, og i selve Betænkningen siges det jo ogsaa, at Forslaget stiller intet særligt Krav til ham. Man siger i Betænkningen, som ogsaa Ordføreren har sagt, at der kun af Vælgeren kræves et Kryds ved Navnet paa en af de i Amtet opstillede Kandidater af hans Parti, men det er jo fuldkommen urigtig Tale. Der kræves meget, meget mere af Vælgeren, og der kræves meget, meget mere, end en almindelig Vælger er i Stand til at udføre. Hvis han nemlig ikke vil overlade til Partibestyrelsen at afgøre, hvilke Muligheder for Valg de enkelte i Amtskredsen opstillede Kandidater af Partiet skal have, maa han absolut sætte sig ind i